

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

EPC

CONSULTANȚĂ
DE MEDIU

Centrul Național pentru
Dezvoltare Durabilă

Ghid metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar

- Versiune draft -

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

Agenția Națională pentru Protecția Mediului

Ghid metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar

Colectiv de elaborare (CE):

Ecolog Florina Ciubuc.....

Descrierea documentului și revizii						
Rev Nr.	Detalii	Data	Autor	Verificat		Aprobat
				Text	Calcul	
00	Draft intern	Octombrie 2021	CE	AD	AD	MN
01	Raport draft predat	Noiembrie 2021	CE	AD	AD	MN
Referință document:		Ghid metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar.docx				

Lista de difuzare				
Rev	Destinatar	Nr. copie	Format	Confidențialitate
03	Agencia Națională pentru Protecția Mediului	1	Printat Electronic	Nu este confidențial
	EPC Consultanță de mediu SRL	2	Electronic	
	Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă	2	Electronic	

Verificat:

Aprobat:

Ing. Alexandra DOBA (AD)

Director Tehnic

Dr. Ecol. Marius NISTORESCU (MN)

Director General

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Cuprins

1. INTRODUCERE	1
2. CONCEPTE	2
3. ETAPELE PROCEDURII DE EVALUARE ADECVATĂ.....	5
3.0 Etapa de evaluarea inițială	5
3.1.Etapa de încadrare	6
3.2 Etapa de definire a domeniului evaluării.....	10
3.3.Etapa studiului de evaluare adecvată.....	10
3.4 Etapa măsurilor compensatorii, atunci când nu există soluții alternative și când impactul semnificativ persistă, dar există motive imperative de interes public major	13
4.Concluzii.....	16
5. STUDII DE CAZ IDENTIFICATE LA NIVEL EUROPEAN PRIVIND EVALUARE ADECVATĂ A PLANURILOR/ PROIECTELOR.....	45
6. RECOMANDĂRI PRIVIND APLICAREA PROCEDURII DE EVALUARE ADECVATĂ.....	48

ACRONIME

ACPM	autoritatea competentă pentru protecția mediului
ANPIC	arie naturală protejată de interes comunitar
CAT	comisia de analiză tehnică
CSC	comitet special constituit
EA	evaluare adecvată
EIA	evaluarea impactului asupra mediului
ONG	organizații neguvernamentale
OSC	obiectiv specific de conservare
PP	plan/proiect
SEA	Evaluare strategică de mediu

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

Agenția Națională pentru Protecția Mediului

1. INTRODUCERE

Prezentul ghid metodologic își propune să actualizeze prevederile Ordinului ministrului mediului nr. 262/2020 cu aspectele necesare rezultate din analiza derulării procedurii de evaluare adecvată din 2010 până în prezent, precum și cu includerea noii abordări a Comisiei Europene, stipulată în Ghidul Evaluarea planurilor și proiectelor în relație cu Natura 2000- Ghid metodologic privind articolul 6(3) și 6(4) al Directivei Habitate 92/42/CEE.

Prezentul ghid metodologic stabilește etapele care trebuie parcurse în vederea realizării evaluării adecvate, potrivit prevederilor art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin legea nr. 49/2011 cu modificările și completările ulterioare.

Această evaluare este obligatorie pentru orice PP care poate afecta în mod semnificativ aria naturală protejată de interes comunitar (ANPIC), singur sau în combinație cu alte PP, care se află în procedură de reglementare sau sunt prevăzute în strategii de dezvoltare.

Metodologia este destinată:

- a) autorităților competente pentru protecția mediului (autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, agențiile locale pentru protecția mediului, Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, Administrația Rezervației Biosferei „Delta Dunării”);
- b) membrilor Comisiei de analiză tehnică (CAT)/ Comitetului Special Constituit (CSC);
- c) titularilor de proiecte/planuri/programe;
- d) experți atestați pentru elaborarea studiilor EA/EIA/SEA;
- e) ONG-urilor.

Directiva Habitate nu conține o obligație explicită de a consulta opinia publică pentru derularea procedurii de evaluare adecvată. Cu toate acestea, Curtea Europeană de Justiție a clarificat, în baza prevederilor Convenției de la Aarhus, că publicul interesat, inclusiv ONG-urile pentru protecția mediului, are dreptul să participe la procedura de evaluare adecvată prin prezentarea în scris sau, după caz, în cadrul unei dezbateri publice, a oricăror observații, informații, analize sau opinii pe care le consideră relevante pentru PP-ul supus evaluării.

2. CONCEPTE

Un PP „ar putea afecta în mod semnificativ singur sau în combinație cu alt PP” o ANPIC: această expresie cuprinde atât o relație cauză-efect, cât și aspectul cumulativ. Pe de o parte, este necesar să se analizeze tipurile de efecte care sunt vizate („efect semnificative”) și apoi să se exploreze tipurile de cauze care sunt susceptibile să creeze astfel de efecte („care ar putea ... sau în”).

„**Impact semnificativ**”: Importanța efectelor trebuie determinată în funcție de caracteristicile specifice și de condițiile de mediu ale ANPIC vizată de PP, ținând seama, în special, de obiectivele de conservare ale ANPIC și de caracteristicile ecologice ale acesteia. Semnificația va varia în funcție de factori precum magnitudinea impactului, tipul, amploarea, durata, intensitatea, calendarul, probabilitatea, efectele cumulative și vulnerabilitatea habitatelor și a speciilor în cauză.

PP-urile care sunt considerate ca nefiind susceptibile de a avea efecte semnificative pot fi evaluate fără a parcurge toate etapele procedurii. ACPM va prezenta și descrie motivele pentru care a ajuns la o astfel de decizie. Fiecare evaluare este un caz individual, care trebuie tratat în funcție de obiectivele de conservare ale ANPIC și de caracteristicile PP.

„**În combinație cu alte PP-uri**” înseamnă luarea în analiză a tuturor PP-urilor care sunt finalizate, aprobate sau propuse spre aprobare. Evaluarea efectelor cumulative nu se limitează la evaluarea unor tipuri similare de PP-uri care vizează același sector de activitate. În timpul evaluării trebuie să se țină seama de toate tipurile de PP-uri care, în combinație cu PP-ul supus analizei, ar putea avea un efect semnificativ.

În mod similar, evaluarea trebuie să ia în considerare efectele cumulative nu numai între proiecte cu proiecte, ci și între proiecte și planuri (și invers).

Prevederile art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011 cu modificările și completările ulterioare, sunt declanșate nu de o certitudine, ci de o probabilitate de apariție a unor efecte semnificative care decurg din PP, indiferent de localizarea acestora, în interiorul sau în afara unei ANPIC. Această probabilitate există în cazul în care nu se poate exclude existența unor

efecte semnificative asupra ANPIC. Măsurile de reducere nu pot fi luate în considerare în acest stadiu. De asemenea, trebuie luate în considerare efectele transfrontaliere.

„Obiectivele de conservare”: Evaluarea adecvată se concentrează pe evaluarea implicațiilor pentru ANPIC ale PP-ului, singur sau în combinație cu alte PP-uri, având în vedere obiectivele de conservare a ANPIC. „Obiectivele de conservare” trebuie stabilite la nivelul fiecărei ANPIC și trebuie să vizeze toate speciile și tipurile de habitate pentru care a fost desemnată ANPIC. Acestea sunt stabilite în baza cerințelor ecologice ale speciilor și habitatelor pentru care a fost desemnată ANPIC, precum și a stării de conservare din planul de management sau formularul standard.

„Integritatea ANPIC”: implică caracteristicile structurale ale ANPIC, precum și funcțiile sale ecologice. Decizia dacă aceasta este afectată semnificativ se stabilește în baza obiectivelor de conservare, precum și a habitatelor și speciilor pentru care ANPIC a fost desemnată.

„Evaluarea implicațiilor pentru ANPIC”: Evaluarea adecvată implică analizarea tuturor aspectelor PP-ului care ar putea avea un efect semnificativ asupra ANPIC. De aceea, fiecare element al PP-ului trebuie examinat la rândul său, iar efectele lor potențiale trebuie să fie luate în considerare pentru fiecare specie sau tip de habitat pentru care ANPIC a fost desemnată. De asemenea, trebuie analizate efectele diferitelor caracteristici ale PP-ului și legăturile dintre ele.

„Coerența globală” a rețelei Natura 2000: pentru a asigura coerența globală a rețelei Natura 2000, măsurile compensatorii propuse pentru un PP trebuie să abordeze, în proporții comparabile, habitatele și speciile afectate în mod negativ și să ofere funcții comparabile cu cele care au justificat criteriile de selecție pentru situl inițial, în special în ceea ce privește distribuția geografică. Distanța dintre situl inițial și locul în care se iau măsurile compensatorii nu reprezintă neapărat un obstacol, atât timp cât aceasta nu afectează funcționalitatea ANPIC, rolul său în distribuția geografică și motivele pentru alegerea inițială. Interesul public poate fi considerat **„prioritar”** doar dacă este un interes pe termen lung; interesele economice pe termen scurt nu sunt suficiente pentru a contrabalansa interesele de conservare pe termen lung, conform prevederilor Directivei Habitate.

„Motive de ordin social sau economic”: crearea unui număr mare de locuri de muncă pe termen lung, asigurarea competitivității economice la nivel global și regional, dezvoltarea tehnologică, utilizarea tehnologiei „prietenosă” pentru mediu.

„Motive de interes public major, inclusiv de ordin social sau economic” următoarele situații în care PP respectiv demonstrează că sunt indispensabile:

- a) în cadrul acțiunilor sau politicilor care au ca scop protecția sănătății, securității și mediului;
- b) în cadrul politicilor fundamentale pentru stat sau societate;
- c) în cadrul desfășurării unor activități de ordin social sau economic, îndeplinind obligațiile specifice de serviciu public.

„Sănătatea umană, securitatea publicului și beneficii aduse mediului” sunt considerate motive care justifică adoptarea unor măsuri restrictive la nivel național privind mișcarea liberă a bunurilor, muncitorilor și serviciilor. De asemenea, consecințele benefice de importanță majoră pentru mediu constituie o categorie care este inclusă în obiectivele fundamentale ale politicii de mediu.

„Sănătatea umană”: pot fi considerate ca prioritare prevenirea epidemiilor, a accidentelor sau a altor acțiuni care pot pune în pericol viața.

„Securitatea publicului”: protecția împotriva dezastrelor naturale constituie un motiv suficient de puternic care poate fi invocat.

3. ETAPELE PROCEDURII DE EVALUARE ADECVATĂ

Descriere

Procedura de evaluare adecvată se realizează în baza obiectivelor specifice de conservare a fiecărei ANPIC, conform Ghidului Evaluarea planurilor și proiectelor în relație cu Natura 2000- Ghid metodologic privind articolul 6(3) și 6(4) al Directivei Habitate 92/42/CEE.

Prezentul ghid metodologic detaliază fiecare etapă din cadrul procedurii de evaluare adecvată. La finalul parcurgerii fiecărei etape, autoritatea competentă pentru protecția mediului (ACPM) decide dacă trebuie parcursă etapa următoare sau nu.

În descrierea unui PP este necesar să se identifice toate elementele acestuia, singur sau în combinație cu alte PP, care pot avea efecte semnificative asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar (ANPIC).

Documentația solicitată în ghid, pentru fiecare etapă, este documentație-cadru, atât pentru planuri/ programe, cât și pentru proiecte, iar metodologia de elaborare se regăsește în ghidul metodologic specific privind evaluarea adecvată.

Pe parcursul derulării procedurii de evaluare adecvată ACPM poate solicita orice alte informații, în cazul în care calitatea informațiilor prezentate nu poate duce la luarea unei decizii, inclusiv punctul de vedere/ avizul administratorului ariei naturale protejate de interes comunitar. Informațiile furnizate de titular trebuie verificate prin vizite de amplasament, după caz.

3.0 Etapa de evaluarea inițială

Descrierea etapei

Prezenta etapă este parcursă doar în cazul proiectelor și nu se aplică planurilor/ programelor. Procedura de evaluare adecvată este demarată de evaluarea inițială a proiectului în cadrul căreia este identificată localizarea acestuia în raport cu ANPIC potențial afectate de proiect. Probabilitatea unor efecte semnificative poate apărea nu numai în cazul unor proiecte localizate în interiorul unei ANPIC, ci și în cazul unor proiecte localizate în afara acesteia.

De asemenea, tot în această etapă sunt identificate măsurile restrictive prevăzute în planurile de management, astfel încât proiectul să nu fie în contradicție cu aceste măsuri. De exemplu, planul de management poate prevedea ca măsură interzicerea dezvoltării unor tipuri de proiecte (microhidrocentrale, turbine eoliene etc) pe suprafața sau pe o anumită suprafață a ANPIC.

Notificarea se realizează conform prevederilor Anexei 5.A din Legea nr. 292/ 2018. Aceasta se va completa cu conținutul notificării care se regăsește în ghidul metodologic specific.

Parcurgerea etapei de evaluare inițială de către ACPM

După analiza notificării depuse de titular și în urma verificării amplasamentului, dacă este cazul, ACPM decide:

- a) clasarea notificării pentru proiectele care nu intră sub incidența art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- b) respingerea justificată a solicitării în cazul în care tipul de proiect este interzis prin planul de management a se realiza pe suprafața ANPIC în cauză;
- c) necesitatea demarării procedurii de evaluare adecvată, prin depunerea memoriului de prezentare, conform structurii descrise la etapa de încadrare.

3.1.Etapa de încadrare

Descrierea etapei

În cadrul acestei etape se aplică principiul precauției, astfel: dacă ACPM nu are suficiente date sau acestea sunt incerte pentru a lua decizia etapei de încadrare, atunci se poate considera că PP poate avea impact semnificativ asupra uneia sau mai multor ANPIC.

Pentru proiectele care intră sub incidența prevederilor art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011 cu modificările și completările ulterioare, titularul proiectului depune memoriul de prezentare prevăzut Anexa 5.E la procedura - Conținutul cadru al memoriului de prezentare la Legea nr. 292/2018, cu completarea punctelor a) - r) din prezentul ghid.

Pentru planurile și programele care intră sub incidența prevederilor art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011 cu modificările și completările ulterioare, memoriul de prezentare cuprinde următoarele informații:

- a) descrierea PP- ului, în special a activităților cu posibile efecte semnificative asupra obiectivelor specifice de conservare;
- b) codul și denumirea ariei/ ariilor naturale protejate de interes comunitar posibil afectate de PP;
- c) coordonatele geografice ale amplasamentului PP- ului. Aceste coordonate vor fi prezentate sub formă de vector în format digital cu referință geografică sau de tabel excel în format electronic, conținând coordonatele conturului (X, Y) în sistem de proiecție națională Stereo 1970;
- d) analiza tuturor speciilor și/ sau habitatelor de interes comunitar prevăzute în formularul standard al ANPIC și interpretarea modului în care acestea sunt afectate sau nu de PP;
- e) locația față de PP: Se precizează dacă habitatele / habitatele speciilor sunt intersectate / la ce distanță se află, dacă sunt localizate amonte/ aval, unde sunt locațiile de semnalare a speciilor raportate la limitele PP- ului și față de locațiile activităților generate de PP;
- f) doar pentru speciile de păsări-tip de prezență: permanent (P), reproducere (R), concentrare (C), iernare (W),
- g) doar pentru speciile de păsări: specie listată în Anexa 1A a Directivei Păsări sau specii cu migrație regulată,
- h) starea de conservare: conform planului de management. Dacă acesta nu există, vor fi utilizate datele din formularele standard corelate cu rezultatele din teren;
- i) obiective de conservare: conform obiectivelor specifice de conservare (OSC) elaborate de către ANANP și puse la dispoziția titularului. Dacă acestea nu există, vor fi utilizate datele din formularele standard corelate cu rezultatele din teren;
- j) parametri: conform obiectivelor specifice de conservare. În cazul în care încă nu au fost stabilite obiective specifice de conservare pentru o ANPIC, evaluarea adecvată trebuie să considere că obiectivul este de a se asigura că tipurile de habitate sau

- habitatele speciilor prezente nu se deteriorează în mod semnificativ sub nivelul actual sau că speciile nu sunt afectate de perturbări semnificative;
- k) cuantificări minime și maxime ale parametrului: pe baza datelor din planul de management, a obiectivelor specifice de conservare, altor studii etc. De exemplu suprafața minimă estimată a habitatului;
 - l) valoarea țintă: conform obiectivelor specifice de conservare.
 - m) justificarea posibilității ca speciile și/ sau habitatele să fie afectate. Activitățile propuse în cadrul PP- ului pot induce modificări la nivelul vreunui parametru? Trebuie ținut cont și de efectele la distanță (ex: crearea unui prag pe râu poate afecta speciile de pești dintr-o ANPIC chiar dacă acesta este situat la 30 km distanță);
 - n) cuantificarea impacturilor: elemente cantitative, exprimate în aceeași unitate de măsură ca și parametrul,
 - o) concluzionarea impactului potențial: semnificativ/ ne semnificativ. Această concluzie va fi argumentată prin: elementele cantitative avute în vedere pentru aprecierea semnificației, praguri de semnificație, justificarea atingerii valorii țintă a parametrului și a obiectivului de conservare;
 - p) se va preciza dacă PP-ul propus nu are legătură directă cu sau nu este necesar pentru managementul conservării ariei naturale protejate de interes comunitar;
 - q) sursa informațiilor, inclusiv a celor spațiale: plan de management, alte studii, activități de teren realizate în cadrul PP- ului, obiective specifice de conservare etc,
 - r) alte informații prevăzute în legislația în vigoare necesare luării deciziei.

Particularități în evaluarea planurilor

Deși evaluarea planurilor în cadrul etapei de încadrare se realizează prin elaborarea memoriului prezentat mai sus, există însă anumite particularități. Aceste particularități se referă la posibile limitări și constrângeri și la abordări adecvate care pot fi utilizate pentru a depăși dificultățile și incertitudinile legate de lipsa de informații detaliate sau de definirea insuficientă a tuturor elementelor, componentelor și acțiunilor planului. Prezentarea particularităților de evaluare a planurilor se regăsește în ghidul metodologic specific.

Această etapă se poate realiza în baza informațiilor existente, inclusiv opinia expertului, utilizând resurse existente precum planuri de management, hărți de distribuție etc. În cazul

În care informațiile nu sunt suficiente, este necesară completarea acestora cu date din teren pentru a determina dacă PP-ul are efect semnificativ sau nu asupra obiectivelor specifice de conservare.

Parcurgerea etapei de încadrare de către ACPM

După depunerea memoriului de prezentare, ACPM parcurge etapa de încadrare în procedura de evaluare adecvată, cu derularea următoarelor activități:

- a) analizează documentația depusă de titular;
- b) completează lista de control pentru etapa de încadrare și solicită, după caz, informații suplimentare pentru definitivarea acesteia;
- c) definitivează lista de control privind etapa de încadrare a PP-ului pe baza punctelor de vedere primite din partea membrilor comisiei de analiză tehnică, respectiv a membrilor comitetului special constituit;
- d) ia decizia etapei de încadrare a PP-ului în procedura de evaluare adecvată.

În urma desfășurării etapei de încadrare, ACPM decide, după caz:

- a) PP propus nu are impact semnificativ asupra integrității ariilor naturale protejate de interes comunitar și nu necesită parcurgerea celorlalte etape ale procedurii de evaluare adecvată;
- b) PP propus are impact semnificativ asupra integrității ariilor naturale protejate de interes comunitar și necesită efectuarea evaluării adecvate, prin elaborarea studiului de evaluare adecvată.

Diferența dintre etapa de încadrare și etapa studiului de evaluare adecvată

Etapa de încadrare	Etapa studiului de evaluare adecvată
Constată dacă efectele negative semnificative asupra unui sit Natura 2000 sunt probabile ca urmare a implementării PP-ului, având în vedere obiectivele de conservare ale sitului.	Evaluează efectele probabile asupra sitului Natura 2000 ținând cont de obiectivele sale de conservare și evaluează dacă pot apărea efecte asupra integrității sitului.

Dacă apariția unor efecte semnificative nu poate fi exclusă cu certitudine, PP-ul trebuie să fie supus unei evaluări adecvate.	PP-ul poate fi autorizat numai dacă se pot exclude efectele semnificative asupra integrității sitului Natura 2000.
Analiză pe baza datelor existente, a cunoștințelor și experienței disponibile și a opiniilor experților.	Necesită o examinare detaliată, colectare de date din teren, metode/ instrumente de evaluare și cuantificare.
Măsurile de reducere nu sunt luate în considerare în această etapă.	Măsurile de reducere necesare pentru eliminarea sau reducerea impactului

3.2 Etapa de definire a domeniului evaluării

Descrierea etapei

Etapa de definire a domeniului pentru planuri și programe se realizează în cadrul unui grup de lucru, conform prevederilor art.14 alin (1) din Hotărârea Guvernului nr.1076/ 2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.

Etapa de definire a domeniului pentru proiecte se realizează conform Legii 292/ 20018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului.

Metodologia de elaborare a conținutului îndrumarului se regăsește în ghidul metodologic specific.

Parcurgerea etapei de definire a domeniului

ACPM derulează etapa de definire a domeniului evaluării astfel:

- redactează și transmite titularului îndrumarul privind obiectivele specifice de conservare care trebuie analizate în studiul de evaluare adecvată, ținând cont de propunerile justificate ale membrilor comisiei de analiză tehnică/ comitetului special constituit și ale publicului interesat;
- pune îndrumarul la dispoziția publicului prin afișare pe pagina de internet.
- pe baza îndrumarului primit, titularul PP-ului elaborează studiul de evaluare adecvată.

3.3. Etapa studiului de evaluare adecvată

Descrierea etapei

În această etapă, ACPM analizează studiul de evaluare adecvată care conține măsurile de reducere a impactului cauzat de PP. În cazul în care măsurile de reducere a impactului nu sunt suficiente pentru asigurarea integrității ariei naturale protejate de interes comunitar, studiul de evaluare adecvată va include și soluțiile alternative analizate pentru PP.

Conținutul- cadru al studiului de evaluare adecvată, precum și modul de selectare a soluțiilor alternative și modul de evaluare a acestora sunt prevăzute în anexa nr.2A la ghidul metodologic.

De asemenea, în vederea elaborării studiului de evaluare adecvată se vor utiliza Metodele pentru culegerea informațiilor privind speciile și/sau habitatele de interes comunitar afectate prevăzute în Anexa nr. 2A, secțiunea a IV-a.

ACPM trebuie să se asigure prin documentația depusă de titular că:

- a) alternativa propusă pentru aprobare este cea care afectează cel mai puțin habitatele, speciile și integritatea ANPIC;
- b) în decizia privind alegerea alternativei propuse pentru aprobare nu au fost luate în considerare aspectele economice și că nu există nicio altă alternativă fezabilă care să afecteze într-o măsură mai mică ANPIC; ACPM ia în considerare soluția alternativă a PP care are impactul negativ cel mai redus asupra ANPIC și care asigură integritatea acesteia.
- c) există motive imperative de interes public major justificate, inclusiv "cele de natură socială și economică".

Soluțiile alternative

Planurile, politicile și strategiile naționale sau regionale și alte documente care stabilesc politici sectoriale, furnizează un cadru pentru evaluarea soluțiilor alternative posibile. Procesul de elaborare a planurilor este în special adecvat pentru analiza alternativelor, deoarece este un proces capabil să ofere soluții care să protejeze siturile Natura 2000 și să asigure dezvoltarea durabilă a activităților.

Metoda de evaluare a soluțiilor alternative va fi aceeași cu analiza soluției inițiale, evaluarea realizându-se în baza obiectivelor specifice de conservare, precum și a speciilor și habitatelor pentru care a fost desemnată ANPIC.

De asemenea, se realizează o comparație a alternativelor în vederea stabilirii alternativei cu impactul cel mai redus asupra ANPIC. Matricea de evaluare a soluțiilor alternative se regăsește în ghidul metodologic specific.

Trebuie demonstrată **absența alternativelor**, înainte de a se trece la examinarea necesității unui PP din motive cruciale de interes public.

Motive imperative de interes public major

În absența unor soluții alternative care să nu genereze efecte semnificative asupra integrității sitului Natura 2000 în cauză, ACPM trebuie să examineze existența unor motive cruciale de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic, care ar justifica realizarea PP-ului.

Motivele cruciale de interes public major trebuie justificate astfel:

- crucial: PP-ul servește mai degrabă unui interes public esențial decât unor interese private;
- major: interesul pe care îl servește PP-ul depășește prejudiciul (sau riscul de prejudiciere) adus integrității sitului, astfel cum a fost identificat în evaluarea adecvată;
- de interes public: este o parte a politicilor publice pentru stat și societate.

Cu cât valorile de conservare ale ANPIC afectată sunt mai importante sau mai vulnerabile, cu atât domeniul de aplicare va fi mai restrictiv pentru ca motivele cruciale de interes public major să fie considerate acceptabile și pentru ca daunele aduse ANPIC, astfel cum au fost stabilite în evaluarea adecvată, să fie justificabile.

În cazul în care este afectat un tip de habitat natural prioritar sau o specie prioritară, singurele considerente care pot fi invocate ca motive cruciale de interes public major în temeiul articolului 6 alineatul (4) din Directiva Habitare sunt cele legate de sănătatea umană sau siguranța publică, sau de consecințe benefice de importanță majoră pentru mediu. În cazul în care sunt evocate alte motive cruciale de interes public major, este necesar un aviz al Comisiei.

Pentru PP-urile care ar putea fi justificate din motive cruciale de interes public major, necesitatea de a lua în considerare alternative și măsuri compensatorii trebuie avută în vedere în etapa de încadrare.

Exemple de motive cruciale de interes public major se regăsesc în ghidul metodologic specific.

Parcurgerea etapei studiului de evaluare adecvată de către ACPM

După depunerea de către titular a studiului de evaluare adecvată, care conține și soluțiile alternative, după caz, inclusiv motivele de interes public major justificate, ACPM analizează

calitatea studiului de evaluare adecvată, în baza listei de control prevăzute la anexa nr.2B și decide:

- a) acceptarea studiului cu măsurile de reducere prezentate și cu soluțiile alternative, după caz, a motivelor imperative de interes public major justificate;
- b) trecerea la etapa măsurilor compensatorii, dacă soluțiile alternative identificate nu reduc semnificativ impactul negativ, dar PP- ul trebuie să fie realizat din motive imperative de interes public major referitoare la sănătatea umană, securitatea publică sau beneficii pentru mediu, inclusiv de natură socială sau economică;
- c) respingerea solicitării în cazul în care soluțiile alternative identificate nu elimină/ reduc impactul negativ asupra integrității ariei naturale protejate de interes comunitar și în lipsa motivelor de interes public major, conform deciziei de respingere prevăzute în anexa nr. 5C la procedura - Conținutul cadru al memoriului de prezentare la în Legea nr. 292/2018.

3.4 Etapa măsurilor compensatorii, atunci când nu există soluții alternative și când impactul semnificativ persistă, dar există motive imperative de interes public major

Descrierea etapei

Măsurile compensatorii reprezintă "ultima soluție" pentru implementarea unui PP care are impact semnificativ negativ asupra unei arii naturale protejate de interes comunitar.

Aceste măsuri se aplică doar dacă există cumulativ condițiile de mai jos:

1. alternativa înaintată spre aprobare este cea mai puțin dăunătoare pentru habitate, pentru specii și pentru integritatea sitului (siturilor) Natura 2000, indiferent de considerentele economice, și că nu există alte soluții alternative fezabile care să nu afecteze negativ integritatea ANPIC;
2. există motive cruciale de interes public major, inclusiv „din rațiuni de ordin social sau economic”;
3. sunt luate toate măsurile compensatorii necesare pentru protejarea coerenței globale a rețelei Natura 2000.

Dacă, contrar concluziilor negative ale evaluării (impactul negativ persistă) și în absența soluțiilor alternative, un PP trebuie totuși realizat din motive imperative de interes public major, inclusiv de ordin social sau economic, ACPM trebuie să se asigure că au fost propuse și implementate de către titularul PP-ului măsurile compensatorii necesare pentru a asigura coerența generală a rețelei Natura 2000, înainte de implementarea PP.

Măsurile compensatorii trebuie să fie specifice PP-ului și să depășească măsurile necesare pentru protecția și managementul ANPIC.

Nu pot fi considerate măsuri compensatorii măsurile prevăzute în planurile de management, inclusiv măsuri de îmbunătățire/ menținere a stării de conservare a speciilor și habitatelor; Măsurile compensatorii trebuie să fie suplimentare față de măsurile de conservare care trebuie aplicate în cadrul unei ANPIC și suplimentare față de alte dispoziții de protecție impuse de Directiva Habitate și Directiva Păsări sau de obligațiile prevăzute în legislația UE. Exemple de măsuri compensatorii se regăsesc în ghidul metodologic specific.

Parcurgerea etapei măsurilor compensatorii de către ACPM

După completarea studiului de evaluare adecvată cu măsurile compensatorii, respectiv cu informațiile suplimentare prevăzute în Anexa nr. 2A la ghidul metodologic, secțiunea a III-a Măsuri compensatorii, ACPM completează secțiunile aferente etapei de analiză a calității studiului de evaluare adecvată din lista de control prevăzută în anexa nr. 2 B și decide:

- a) acceptarea măsurilor compensatorii propuse;
- b) respingerea solicitării, luând în considerare și punctele de vedere ale membrilor comisiei de analiză tehnică/comitetului special constituit, dacă prin implementarea măsurilor compensatorii nu se asigură coerența rețelei Natura 2000 și starea favorabilă de conservare a speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar.
- c) pentru proiectele de interes public major care afectează o specie sau un habitat prioritar, pentru care se invocă alte motive imperative de interes public major decât cele referitoare la sănătatea umană, securitatea publică sau beneficii pentru mediu, anterior luării deciziei de emitere a acordului de mediu, ACPM transmite autorității publice centrale pentru protecția mediului formularul prevăzut în anexa nr. 3 la prezentul ghid metodologic.
- d) pe baza documentelor prevăzute la lit. c) autoritatea publică centrală pentru protecția mediului solicită avizul Comisiei Europene pentru PP-ul respectiv și îl transmite ACPM în vederea luării deciziei prevăzute la lit a) sau b). Acordul de mediu/ avizul de mediu va include

punctele de vedere ale membrilor comisiei de analiză tehnică/ comitetului special constituit și avizul Comisiei Europene.

e) Pentru PP- urile care nu afectează o specie sau un habitat prioritar și pentru care s-a luat decizia de emitere a acordului de mediu/ avizului de mediu, ACPM completează formularul prevăzut în anexa nr. 3 la ghidul metodologic, completat cu informațiile solicitate, studiul de evaluare adecvată cu completările ulterioare, precum și actul de reglementare care a fost emis.

f) Pe baza documentelor prevăzute la alin. (5), autoritatea publică centrală pentru protecția mediului informează Comisia Europeană asupra măsurilor compensatorii luate pentru a proteja coerența globală a rețelei Natura 2000.

Implicarea Comisiei Europene se face numai în cazurile în care PP afectează în mod semnificativ o arie naturală protejată de interes comunitar.

A. Comisia Europeană trebuie informată despre măsurile compensatorii dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. PP nu afectează specii și habitate prioritare de interes comunitar;
2. Impactul asupra speciilor și habitatelor prioritare poate fi justificat prin motive privind sănătatea umană, securitatea publicului sau efectele benefice asupra mediului;
3. PP afectează o arie de protecție specială avifaunistică.

În aceste cazuri, actul de reglementare se poate elibera înainte de informarea Comisiei Europene.

B. Trebuie solicitat avizul Comisiei Europene cu privire la măsurile compensatorii propuse pentru implementarea PP, înainte de emiterea actului de reglementare, în cazul în care este afectată o specie sau un tip de habitat prioritar de interes comunitar, fără a fi invocate motive care se referă la sănătatea umană, securitatea publicului sau beneficii asupra mediului, dar sunt invocate alte motive de interes public major, inclusiv de ordin social sau economic.

La completarea Formularului prevăzut în Anexa nr. 3 trebuie demonstrat și comunicat Comisiei Europene următoarele:

1. alternativa propusă spre aprobare este cea care are impactul cel mai redus asupra speciilor și/sau habitatelor și asupra integrității sitului Natura 2000;
2. există motive imperative de interes public major ale căror implicații sunt mult mai importante decât funcțiile ecologice ale ariei naturale protejate de interes comunitar;
3. măsurile compensatorii vor înlătura impactul negativ al PP și vor asigura coerența rețelei Natura 2000.

Dacă în cadrul activității de monitorizare a implementării măsurilor compensatorii apar elemente noi care nu au fost luate în calcul inițial, ACPM poate decide revizuirea actului de reglementare.

4. Concluzii

Vor fi elaborate după finalizarea listei de control a etapei studiului de evaluare adecvată.

Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezentul ghid metodologic.

ANEXA NR. 1

LISTA DE CONTROL PENTRU ETAPA DE ÎNCADRARE

Întrebări pentru etapa de încadrare	A. Da/Nu/Descriere	B. Este posibil ca impactul să fie semnificativ? Da/Nu/ Nu se poate identifica în acest stadiu
1. Au fost descrise toate activitățile PP- ului care ar putea avea efecte semnificative asupra ANPIC?		
2. PP va include acțiuni de construcție, funcționare și dezafectare care să ducă la modificări fizice în ANPIC (topografie, utilizarea terenului, modificări ale cursurilor de râuri etc.)?		
3. PP implică utilizarea, stocarea, transportul, manipularea sau producerea de substanțe sau materiale care ar putea afecta speciile și/sau habitatele de interes comunitar pentru care ANPIC a fost desemnată?		
4. Se vor produce deșeurile solide în timpul construcției, funcționării sau dezafectării care ar putea afecta speciile și/sau habitatele de interes comunitar pentru care ANPIC a fost desemnată?		
5. PP implică utilizarea resurselor de care depinde diversitatea biologică (exploatarea apelor de suprafață și subterane, activitățile extractive de suprafață de sol, argilă, nisip, pietriș, defrișarea, inundarea terenurilor, pescuit, vânătoare, colectarea plantelor)?		
6. Amplasarea PP-ului față de ANPIC: PP-ul intersectează habitate/ habitate ale speciilor pentru care ANPIC a fost desemnată? Locațiile activităților generate de PP sunt situate amonte/ aval de habitate/ habitatele speciilor?		
7. Tip de prezență- păsări : permanent (P), reproducere (R), concentrare (C), iernare (W),		

8. Păsări: specie listată în Anexa 1A a Directivei Păsări sau specii cu migrație regulată,		
9. Starea de conservare: conform planului de management sau formularelor standard și a investigațiilor de teren		
10. Obiective specifice de conservare		
11. Parametrii		
12. Există cuantificări minime și maxime ale parametrilor?		
12. Există valori țintă?		
13. Activitățile propuse în cadrul PP pot induce modificări la nivelul vreunui parametru?		
14. A fost realizată cuantificarea impacturilor? (doar elemente cantitative)		
15. Aprecierea semnificației impactului (semnificativ/ nesemnificativ) a fost justificată: au fost stabilite praguri de semnificație? Se mai poate atinge valoarea țintă a parametrului? Se mai poate atinge obiectivul de conservare?		
16. Există alți factori care ar trebui luați în considerare, ca de exemplu dezvoltările conexe, care ar putea duce la afectarea ANPIC sau există un impact cumulativ cu alte PP existente sau propuse?		
17. PP propus nu are legătură directă cu sau nu este necesar pentru managementul conservării ariei naturale protejate de interes comunitar?		
18. Sursa informațiilor, inclusiv a celor spațiale: plan de management, alte studii, activități de teren realizate în cadrul PP, obiective specifice de conservare etc		
19. Alte întrebări relevante		

Cu cât există mai multe răspunsuri afirmative în coloana B, cu atât este mai justificată necesitatea realizării evaluării adecvate, neexistând totuși o regulă general aplicabilă în acest sens. ACPM poate decide realizarea studiului de evaluare adecvată dacă există orice incertitudine cu privire la existența unui efect semnificativ sau în cazul existenței unui singur răspuns afirmativ în coloana B.

ANEXA NR. 2A

CONȚINUTUL-CADRU AL STUDIULUI DE EVALUARE ADECVATĂ

I. Studiul de evaluare adecvată cuprinde:

a) Descrierea și analiza PP-ul supus aprobării:

Informațiile referitoare la PP- ul supus aprobării se regăsesc în raportul privind impactul asupra mediului sau în raportul de mediu.

În cazul proiectelor, această secțiune prezintă și următoarele aspecte:

1. Propunerea unei structuri tabelare pentru sinteza descrierii proiectului,
2. Lista detaliilor de proiect care să permită cuantificarea efectelor,
3. Metodologie pentru identificarea corectă a modificărilor la distanță și pe termen lung,
4. Cerințe pentru descrierea intervențiilor / activităților proiectului pentru întreg ciclul de viață al proiectului,
5. Hărți care să prezinte la nivelul fiecărei ANPIC toate intervențiile/ activitățile proiectului (corelat cu metodologia de identificare a siturilor potențial afectate).

Detalierea aspectelor prevăzute mai sus se regăsesc în Ghidul metodologic specific.

b) Informații privind aria naturală protejată de interes comunitar afectată de implementarea PP:

1. date privind aria naturală protejată de interes comunitar: suprafața, tipuri de ecosisteme, tipuri de habitate și speciile care pot fi afectate prin implementarea PP etc.;
2. date despre localizarea habitatului/ speciei afectate de PP: mărimea populației (acolo unde este cazul: pasaj, cuibărire, iernare etc), suprafața habitatului (de hrănire, reproducere, cuibărire, unde este cazul);
3. analiza amplasării ANPIC față de coridoarele ecologice și corpurile de apă;
4. starea de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar;
5. date privind structura și dinamica populațiilor de specii afectate (evoluția numerică a populației în cadrul ANPIC, procentul estimativ al populației unei specii afectate de implementarea PP, ex.suprafața habitatului este suficient de mare pentru a asigura menținerea speciei pe termen lung);
6. relațiile structurale și funcționale care creează și mențin integritatea ariei naturale protejate de interes comunitar. Se va realiza analiza intervențiilor/ activităților PP-ului în

raport cu relațiile structurale și funcționale. De asemenea, se va realiza analiza relațiilor dintre habitate/ specii și ecosisteme. Relațiile structurale și funcționale vor fi prezentate și grafic. Metodologia pentru reprezentarea relațiilor structurale și funcționale se regăsește în ghidul metodologic specific.

7. obiectivele specifice de conservare ale ariei ANPIC;
8. evoluții/schimbări care se pot produce în viitor asupra ANPIC ținând cont de impactul PP și de amenințări;
9. alte informații relevante privind conservarea ariei naturale protejate de interes comunitar, inclusiv posibile schimbări în evoluția naturală a acesteia;

În cadrul studiului de evaluare adecvată este evaluat în mod corespunzător impactul asupra fiecărei specii și fiecărui habitat de interes comunitar din fiecare ANPIC posibil afectată de implementarea PP, așa cum a rezultat din analiza inițială realizată în memoriul de prezentare.

Obiectivele specifice de conservare sunt elaborate de către ANANP și sunt solicitate de către titular acestei instituții în cadrul procedurii.

În cazul în care încă nu au fost stabilite obiectivele de conservare pentru o ANPIC, atunci obiectivul evaluării adecvate este de a asigura sau menține starea de conservare favorabilă a habitatelor și speciilor pentru care ANPIC a fost desemnată.

d) Identificarea și cuantificarea efectelor

În cadrul acestui subcapitol studiul va cuprinde următoarele aspecte:

1. Analiza relațiilor cauză- efect;
2. Identificarea și cuantificarea tuturor efectelor manifestate;
3. Reprezentarea pe hărți a zonelor de manifestare a efectelor.

Detalii privind identificarea și evaluarea efectelor se regăsește în ghidul metodologic specific specific.

Tipuri de efecte (exemple)	Modalitatea de estimare	Unități de măsură
Compactarea solului	Calcul	m ² sau ha
Contaminarea solului	Modelare numerică	m ³
Îndepărtarea vegetației	Analiză spațială	m ² sau ha
Emisii de poluanți atmosferici	Calcul	mg/s

Concentrația poluanților atmosferici	Modelare numerică	mg/m ³
Nivel de zgomot	Modelare numerică	dB(A)
Producerea unor alunecări de teren	Analiză spațială / Modelare numerică	ha
Coliziunea faunei cu traficul auto	Calcul	nr.ind
Alterarea malurilor albiei	Analiză spațială	m ² sau ha

e) Analiza presiunilor și amenințărilor

Studiul cuprinde o analiză a presiunilor și amenințărilor identificate în planurile de management corelată cu efectele identificate ale PP-ului. În cazul ANPIC fără plan de management, analiza se realizează în baza presiunilor și amenințărilor din formularele standard.

Detalierea acestei analize se regăsește în ghidul metodologic specific.

f) Identificarea și cuantificarea impactului

În cadrul studiului de evaluare adecvată se identifică și evaluează toate tipurile de impact al PP-ului susceptibile să afecteze semnificativ ANPIC.

Identificare: în cadrul studiului vor fi identificate următoarele tipuri de impact:

- 1.direct și indirect;
- 2.pe termen scurt și lung;
- 3.în faza de construcție, de operare și de dezafectare;
- 4.rezidual;
- 5.cumulativ.

Evaluarea impactului va lua în considerare atât impactul PP-ului, cât și presiunile/amenințărilor la nivelul ANPIC și se va realiza în baza obiectivelor specifice de conservare al fiecărei ANPIC, ținându-se cont de integritatea ANPIC. Aceasta poate fi afectată chiar și în cazul în care o singură specie sau un singur habitat de interes comunitar este afectat(ă) de PP.

Metodologia de identificare și cuantificare a impactului se regăsește în ghidul metodologic specific.

Analiza și evaluarea tipurilor de impact va trebui să conțină:

- Identificarea și cuantificarea tuturor tipurilor de impact menționate mai sus,

- Analiza relațiilor cauză- efect,
- Reprezentarea pe hărți a zonelor de manifestare a tipurilor de impact.

Impacturi posibile:

- Pierderea directă de habitat: reducerea suprafeței habitatului ca urmare a distrugerii fizice a acestuia; pierderea habitatelor de reproducere, hrănire, odihnă pentru specii.
- Degradare: deteriorarea calității habitatului, ducând la o abundență redusă a speciilor caracteristice sau la o structură comunitară alterată (compoziția speciilor). Acest lucru poate fi cauzat de modificări ale condițiilor abiotice (de exemplu, nivelul apei sau o creștere a sedimentelor în suspensie, a poluanților sau a depunerilor de praf); deteriorarea habitatelor de reproducere, hrănire, odihnă pentru specii.
- Perturbare: modificare a condițiilor de mediu existente (de exemplu, poluare fonică sau luminoasă crescută). Perturbarea poate cauza, printre altele, deplasarea indivizilor speciilor, modificări ale comportamentului speciilor sau riscul de morbiditate sau mortalitate.
- Fragmentarea: crearea de bariere fizice sau ecologice în zone care sunt conectate fizic sau funcțional sau împărțirea lor în habitate mai mici și mai izolate.
- Alte efecte indirecte: modificare indirectă a calității mediului (rezultată, de exemplu, dintr-o modificare a disponibilității nutrienților și luminii, noi amenințări, cum ar fi speciile exotice invazive, schimbările climatice).

g) Evaluarea semnificației impactului:

Interpretarea corectă a semnificației impactului reprezintă cea mai importantă parte a întregului proces, putând fi considerată crucială pentru întreaga evaluare. Semnificația impactului trebuie să fie evaluată la nivelul fiecărei arii naturale protejate de interes comunitar, luându-se în considerare starea de conservare a speciilor și habitatelor atât la nivelul ANPIC, cât și la nivelul regiunii biogeografice.

Metodologia pentru stabilirea semnificației impactului va conține:

1. Identificarea pragurilor de semnificație pentru fiecare habitat/ specie de la nivelul fiecărei ANPIC;
2. Parametri cantitativi;
3. Parametri calitativi (starea de conservare la nivelul regiunii biogeografice, la nivelul ANPIC, localizare în raport cu arealul etc);

4. Rapoarte la țintele stabilite prin obiectivele de conservare (se ating/ nu se ating); Metodologia pentru stabilirea semnificației impactului este detaliată în ghidul metodologic specific.

Evaluarea semnificației impactului unui PP în cadrul studiului va fi: impact semnificativ sau impact nesemnificativ. În cazul în care impactul este nesemnificativ trebuie argumentat când acesta devine semnificativ.

h) Măsurile de reducere a impactului

În vederea reducerii/ eliminării tuturor tipurilor de impact identificate, susceptibile să afecteze în mod semnificativ aria naturală protejată de interes comunitar, se stabilesc măsuri de evitare/ reducere.

Metodologia de elaborare a măsurilor de evitare/ reducere a impactului se regăsește în ghidul metodologic specific. Metodologia propune elaborarea unor măsuri SMART (specifice- măsurabile- aplicabile- relevante- încadrate în timp).

Măsurile de reducere a impactului semnificativ asupra integrității ariei naturale protejate de interes comunitar se stabilesc, după cum urmează:

1. identificarea și descrierea măsurilor de reducere care vor fi implementate pentru fiecare specie și/sau tip de habitat afectat de PP și modul în care acestea vor reduce/elimina impactul semnificativ asupra integrității ariei naturale protejate de interes comunitar.
 2. prezentarea calendarului implementării și monitorizării măsurilor de reducere a impactului; Titularul PP este responsabil de monitorizarea implementării măsurilor de evitare/ reducere până în momentul când acestea devin funcționale și de transmiterea unui raport anual privind implementarea și funcționarea acestor măsuri către ACPM . Monitorizarea trebuie să fie corelată cu impacturile identificate și cu măsurile propuse. Informațiile minime necesare pentru programul de monitorizare sunt detaliate în ghidul metodologic specific.
- În cazul în care, în cadrul activității de monitorizare a implementării măsurilor de reducere a impactului, apar elemente noi, ACPM informează titularul cu privire la necesitatea revizuirii acordului de mediu în cazul proiectelor.
3. orice alte aspecte relevante pentru conservarea speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar.
 4. bugetul necesar pentru implementarea măsurile de evitare/ reducere.

Nu sunt măsuri de reducere a impactului:

1. măsurile de menținere și restaurare a stării favorabile de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară (acestea constituie o implementare "normală" a prevederilor Directivei 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (Directiva Habitate) și a Directivei 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (Directiva Păsări));
2. măsurile compensatorii.

Măsurile de reducere incluse în studiul de evaluare adecvată trebuie să se adreseze fiecărui impact identificat și au scopul de a asigura integritatea ANPIC prin implementarea PP-ului. Măsurile de reducere bine concepute vor duce la aprobarea PP-ului, fără a mai fi necesare măsuri compensatorii.

i) Evaluarea impactului rezidual

Cuantificarea impactului rezidual se va realiza ținându-se cont de eficacitatea măsurilor de reducere propuse. Evaluarea semnificației impactului rezidual se va realiza utilizând aceleași criterii ca și evaluarea impactului fără măsuri, în baza obiectivelor specifice de conservare. Metodologia de evaluare a impactului rezidual se regăsește în ghidul metodologic specific.

II: Soluțiile alternative

În cazul în care măsurile de reducere a impactului nu sunt suficiente pentru asigurarea integrității ANPIC, studiul de evaluare adecvată va include și soluțiile alternative analizate pentru PP.

Soluțiile alternative vor fi evaluate distinct, folosindu-se aceleași criterii utilizate la evaluarea variantei inițiale a PP. Se identifică soluțiile alternative, inclusiv "alternativa zero", care înseamnă că nu se realizează nicio intervenție. Evaluarea soluțiilor alternative ale unui PP se face luându-se în considerare obiectivele specifice de conservare, costurile, întârzierile sau alte aspecte ale soluției alternative.

Tipuri de soluții alternative:

- a) locații alternative (de exemplu, noi locații pentru turbinele eoliene, variante pentru realizarea unui drum etc.). O locație alternativă constă în implementarea aceluiași PP în locații diferite față de planificarea inițială. Rezultatul trebuie să fie reducerea impactului asupra ANPIC.
- b) soluții alternative de realizare a PP (de exemplu, cabluri subterane în locul celor supraterane, cursuri neregulate de apă în locul cursurilor regularizate, redimensionarea PP, a barierelor pentru zgomot, modificarea calendarului de efectuare a lucrărilor etc.).

Evaluarea soluțiilor alternative constă în:

- a) descrierea soluției/soluțiilor alternative care duc la eliminarea sau reducerea impactului semnificativ asupra ANPIC. Soluțiile alternative trebuie să fie evaluate prin comparație cu propunerea inițială, pe aceleași criterii științifice și același standard, având la bază obiectivele specifice de conservare, precum și speciile și habitatele pentru care ANPIC a fost desemnată;
- b) fiecare soluție alternativă identificată va fi evaluată în mod distinct pentru a se alege alternativa cu impactul cel mai mic asupra ANPIC; argumentarea deciziei de a propune un PP alternativ prin evidențierea aspectelor pozitive suplimentare față de celelalte soluții alternative. În această fază, criteriile economice sau alte criterii de evaluare nu pot prevala în fața criteriilor ecologice.

III. Măsurile compensatorii

Informații suplimentare solicitate titularului în cadrul acestei etape cuprind:

- a) descrierea măsurilor compensatorii, care trebuie să se adreseze atât menținerii stării favorabile de conservare a speciilor și habitatelor, cât și integrității ariei naturale protejate de interes comunitar;
- b) descrierea modului în care măsurile compensatorii contribuie la menținerea coerenței rețelei Natura 2000;
- c) locația stabilită pentru implementarea măsurilor compensatorii care trebuie să ocupe aceeași regiune biogeografică; este recomandabil să fie implementate la o distanță cât mai mică față de aria naturală protejată de interes comunitar care va fi afectată semnificativ de PP, astfel încât să se asigure integritatea acesteia;

- d) modul în care măsurile compensatorii vor asigura aceleași funcții ecologice cu cele care au stat la baza desemnării ariei naturale protejate de interes comunitar;
- e) descrierea relației dintre obiectivele specifice de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar și interesul public major invocat;
- f) situația juridică a terenului pe care se va implementa măsura compensatorie;
- g) monitorizarea implementării măsurilor compensatorii. Titularul PP este responsabil de monitorizarea implementării măsurilor compensatorii până în momentul în care acestea devin funcționale și de transmiterea unui raport privind implementarea și funcționarea acestor măsuri ACPM;
- h) alte informații relevante.

Măsurile compensatorii necesare pentru a proteja și pentru a menține coerența rețelei Natura 2000 vor face referire la structura, funcțiile și obiectivele specifice de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar, la habitatele și/sau speciile afectate semnificativ, precum și la celelalte specii și/sau habitate de interes comunitar din situl respectiv. Asigurarea menținerii coerenței generale a rețelei Natura 2000 rezultă din faptul că o arie naturală protejată de interes comunitar nu trebuie să fie afectată în mod ireversibil de către un PP înainte ca măsura compensatorie să existe deja. În cazul în care se produc efecte semnificative ale PP asupra tipurilor de habitate naturale rare sau asupra habitatelor naturale, care fac necesară o lungă perioadă de timp pentru asigurarea aceleiași funcționalități ecologice, trebuie luată în considerare "opțiunea zero".

Măsurile compensatorii pot face referire la:

- a) refacerea habitatului, în vederea menținerii valorilor sale de conservare, și conformarea cu obiectivele de conservare a sitului sau îmbunătățirea habitatului rămas, proporțional cu pierderea cauzată ariei naturale protejate de interes comunitar de un PP;
- b) recrearea habitatului prin recrearea unui habitat într-o arie nouă sau prin extinderea ariei naturale protejate de interes comunitar existente;
- c) reintroducerea speciilor;
- d) refacerea sau menținerea stării favorabile de conservare a speciilor;

- e) elementele, inclusiv cele de natură financiară, necesare atingerii obiectivului de compensare a impactului semnificativ al unui PP și de menținere a coerenței generale a rețelei Natura 2000, precum și la fezabilitatea acestora. Potrivit principiului "poluatorul plătește", titularul PP trebuie să suporte costul măsurilor compensatorii.

Planul de implementare a măsurilor compensatorii trebuie să cuprindă următoarele:

- a) Coordonarea strânsă și cooperarea între administratorul ANPIC, ACPM și titularul PP;
- b) obiective clare și valori-țintă, potrivit obiectivelor de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar;
- c) Descrierea măsurilor compensatorii, însoțită de o explicație solidă din punct de vedere științific a modului în care acestea vor compensa efectiv efectele semnificative ale PP-ului asupra speciilor și habitatelor afectate în lumina obiectivelor de conservare a ANPIC, precum și a modului în care acestea vor asigura coerența rețelei Natura 2000;
- d) Demonstrarea fezabilității tehnice a măsurilor în raport cu obiectivele acestora;
- e) Analiza locațiilor adecvate și dobândirea drepturilor (achiziție, leasing...) asupra terenurilor pe care urmează să fie implementate măsurile compensatorii;
- f) precizarea perioadei de implementare și coordonarea acestuia cu orarul stabilit pentru PP;
- g) etapele informării publice și/sau consultarea publicului;
- h) monitorizarea specifică și orarul raportării, bazat pe indicatorii de progres, în conformitate cu obiectivele măsurilor compensatorii;
- i) Bugetul aprobat pentru implementarea succesul măsurilor compensatorii.

Nu constituie măsuri compensatorii:

- a) măsurile de menținere și restaurare (acestea constituie o implementare "normală" a prevederilor Directivei Păsări și Directivei Habitate);
- b) măsurile de reducere a impactului semnificativ asupra ariei naturale protejate de interes comunitar;
- c) plățile compensatorii.

Măsurile compensatorii trebuie să fie și ele evaluate în vederea stabilirii dacă:

- a) sunt adecvate ariei naturale protejate de interes comunitar și reușesc să reducă impactul cauzat de implementarea PP;

- b) au capacitatea de a menține coerența rețelei Natura 2000;
- c) sunt fezabile și funcționale în momentul în care impactul asupra ariei naturale protejate de interes comunitar are loc.

CRITERII PENTRU ELABORAREA MĂSURILOR COMPENSATORII

1. Compensare specifică

Măsurile compensatorii trebuie să fie cele mai adecvate pentru tipul de impact anticipat și să se concentreze asupra obiectivelor de conservare și a țintelor. Acestea trebuie să se refere în mod clar la aspectele structurale și funcționale ale integrității ANPIC, precum și la tipurile de habitate și la populațiile de specii care sunt afectate.

Pentru elaborarea de măsuri compensatorii pentru specii, este necesar să se identifice:

- speciile afectate în mod semnificativ, numărul lor și proporția populației totale în care acestea apar;
- principala funcție a habitatelor care vor fi afectate în mod semnificativ și de care depinde specia respectivă, de exemplu hrană, cuibărire etc.;
- măsurile necesare pentru compensarea daunelor aduse funcțiilor habitatului și speciilor afectate, astfel încât acestea să fie readuse la o stare care să reflecte starea favorabilă a zonei afectate.

2. Compensare efectivă

Măsurile compensatorii trebuie să fie fezabile și operaționale în vederea restabilirii condițiilor ecologice necesare pentru a asigura coerența globală a rețelei Natura 2000. Calendarul estimativ și orice acțiuni de întreținere necesară pentru a îmbunătăți performanța acestora trebuie să fie prevăzute de la început, înainte ca măsurile să fie puse în aplicare. De asemenea, este necesar să fie prezentată încă de la început locația în care vor fi implementate măsurile compensatorii.

3. Fezabilitate tehnică

Măsurile compensatorii trebuie:

- 1) să respecte criteriile științifice în conformitate cu cele mai bune cunoștințe științifice;
- 2) să țină seama de caracteristicile ecologice care urmează a fi restabilite (de exemplu: sol, umiditate, expunere, amenințări existente și alte condiții esențiale pentru succesul restabilirii). Aspectele esențiale pentru fezabilitatea tehnică vor determina localizarea

corespunzătoare măsurilor compensatorii (fezabilitate spațială), calendarul adecvat și amploarea necesară a acestora.

4. Proportionalitatea măsurilor compensatorii

Menținerea coerenței globale a rețelei Natura 2000 înseamnă asigurarea faptului că măsurile compensatorii propuse vizează habitatele și speciile în proporții comparabile cu efectele negative cauzate ANPIC. Rata de compensare trebuie să fie net superioară raportului de 1:1. Ratele de compensare de 1:1 sau mai mici ar trebui luate în considerare numai în cazul în care se demonstrează că măsurile vor fi pe deplin eficace în ceea ce privește restabilirea structurii și a funcționalității într-o perioadă scurtă de timp (de exemplu, fără a compromite conservarea habitatelor sau a populațiilor de specii-cheie care pot fi afectate de plan sau proiect, sau obiectivele de conservare a acestora).

5. Localizarea măsurilor compensatorii

- a) **Măsurile compensatorii ar trebui să fie localizate** astfel încât să aibă cea mai mare eficacitate, în vederea menținerii coerenței generale a rețelei Natura 2000.
- b) suprafața selectată pentru compensare trebuie să se afle în interiorul aceleiași regiuni biogeografice (pentru siturile de importanță comunitară desemnate în baza Directivei Habitate) sau în interiorul aceluiași arii de răspândire, rute de migrație sau zone de iernat pentru păsările sălbatice (pentru ariile de protecție specială avifaunistică desemnate în baza Directivei Păsări). Mai mult, suprafața trebuie să ofere funcții comparabile aceluia care au validat criteriile de selecție a ariei naturale protejate de interes comunitar declarate inițial, în special cele privind distribuția geografică adecvată;
- c) suprafața selectată pentru compensare trebuie să aibă sau să poată dezvolta trăsături specifice ale funcțiilor și structurilor ecologice necesare habitatelor și speciilor;
- d) măsurile compensatorii nu trebuie să pericliteze conservarea integrității niciunei alte arii naturale protejate de interes comunitar. Când se aplică în arii naturale protejate deja existente, măsurile compensatorii trebuie să fie compatibile cu obiectivele de conservare ale acestora și nu trebuie înțelese ca un mod general de management.

6. Implementarea măsurilor compensatorii

- a) prima opțiune ce ar trebui luată în considerare este de a implementa măsurile compensatorii în aria naturală protejată de interes comunitar afectată.
- b) cea de a doua opțiune ar fi de a mări aria naturală protejată de interes comunitar și de a implementa măsurile compensatorii corespunzătoare. Dacă condițiile dintr-o arie

naturală protejată de interes comunitar nu permit implementarea măsurilor compensatorii, următoarea posibilitate este de a o extinde. Orice extindere trebuie integrată în rețeaua Natura 2000.

- c) cea de a treia opțiune ar fi aceea de a implementa măsurile compensatorii într-o altă arie naturală protejată de interes comunitar, dar în aceeași regiune biogeografică și în același tip de ecosistem. În cazuri excepționale, este posibilă desemnarea unei noi arii naturale protejate de interes comunitar care trebuie să îndeplinească aceleași cerințe ecologice și funcții ale rețelei Natura 2000. Extinderea sau desemnarea unei noi arii naturale protejate de interes comunitar fără implementarea măsurilor compensatorii nu este suficientă. Desemnarea unei noi arii naturale protejate de interes comunitar poate fi considerată suficientă doar când starea de conservare a speciilor și/sau habitatelor afectate este favorabilă la nivelul regiunii biogeografice sau la nivel național.

Implementarea măsurilor compensatorii prin desemnarea unei noi arii protejate trebuie să urmeze aceeași procedură de desemnare a unei arii naturale protejate de interes comunitar, care va fi transmisă Comisiei Europene după aprobarea PP, dar înainte de implementarea acestuia.

7. Calendarul compensării

Măsurile compensatorii trebuie să fie pe deplin operaționale și eficace înainte de producerea daunelor asupra ANPIC. Calendarul măsurilor compensatorii necesită o abordare de la caz la caz. Programul adoptat trebuie să asigure continuitatea proceselor ecologice esențiale pentru menținerea structurii și a funcțiilor care contribuie la coerența globală a rețelei Natura 2000. Acest lucru necesită o strânsă coordonare între punerea în aplicare a PP- ului și punerea în aplicare a măsurilor compensatorii și depinde, de asemenea, de aspecte precum perioada de timp necesară pentru refacerea habitatelor și/sau refacerea sau stabilirea populațiilor de specii într-o anumită zonă.

8. Evaluarea și monitorizarea măsurilor compensatorii

În evaluarea măsurilor compensatorii ACPM trebuie să verifice dacă:

- Obiectivele de conservare, funcționalitatea ecologică și caracteristicile principale care trebuie compensate sunt avute în vedere în proporția corectă.
- Au fost incluse măsurile necesare, inclusiv cele tehnice, administrative și financiare.
- Calendarul pentru punerea în aplicare a fiecărei măsuri este suficient de detaliat.

- Baza științifică ce demonstrează eficacitatea fiecărei măsuri compensatorii este explicată și evidențiată în mod specific pentru impactul pe care urmărește să îl compenseze.
- Se precizează calendarul de obținere a rezultatelor preconizate pentru fiecare dintre măsurile propuse.
- Prioritizarea aplicării măsurilor este justificată pe baza obiectivelor specifice de conservare.

IV. Metodele utilizate pentru culegerea informațiilor privind speciile și/sau habitatele de interes comunitar afectate

La elaborarea studiului de evaluare adecvată informațiile utilizate pot fi:

- a) planurile de management și/sau formularele standard Natura 2000;
- c) informații de la instituții și organizații relevante pentru conservarea naturii;
- d) planuri, hărți, materiale privind geologia, hidrologia și ecologia zonei;
- e) rapoarte privind starea mediului;
- f) rapoartele anuale ale administratorilor ariilor naturale protejate;
- g) planuri privind utilizarea terenurilor și alte planuri relevante existente;
- h) alte surse de informații.

Studiul de evaluare adecvată trebuie să parcurgă următoarele etape:

1. Etapa analizei inițiale: În această etapă sunt utilizate informații din literatură/ baze de date etc. stabilește starea inițială a ecosistemelor de pe suprafața PP, înainte de implementarea PP-ului. Acest studiu constituie pilonul evaluării, de aceea titularul trebuie să consulte specialiști în domeniu încă de la început. Trebuie să fie identificate acele elemente ale PP-ului care, singure sau în combinație cu alte PP-uri, pot avea efect semnificativ asupra unui sit Natura 2000:
 - i) caracteristicile PP care pot afecta situl;
 - ii) suprafața PP;
 - iii) caracteristicile PP aprobate sau în procedură de aprobare și care pot avea efecte cumulative asupra sitului Natura 2000;
 - iv) relația dintre PP și sit (ex. distanța);
 - v) informații referitoare la actele de reglementare (informații furnizate de către autoritățile competente pentru protecția mediului);

vi) parametrii fizici (expunere, geologie, topografie), inclusiv legătura acestora cu tipurile de habitate și speciile de interes comunitar.

2. Etapa studiului de teren: trebuie să conțină date care să soluționeze incertitudinile rezultate în etapa de încadrare. Numărul de ieșiri în teren depinde de caracteristicile ecologice ale habitatelor și speciilor de interes comunitar și de complexitatea PP. De aceea, programul de teren respectă caracteristicile spațio- temporale ale speciilor și habitatelor potențial afectate semnificativ de PP. Observațiile se realizează în zonele de manifestare a efectelor (în zona PP/ exteriorul PP/ în interiorul ANPIC). Datele obținute din teren vor constitui baza pentru realizarea studiului de evaluare adecvată. Metodele utilizate pentru culegerea de informații privind speciile și habitatele de interes comunitar se regăsesc detaliate în ghidul metodologic specific.

Documentele elaborate în cadrul procedurii de evaluare adecvată sunt elaborate de specialiști/ persoane atestate pe acest domeniu. Studiul de evaluare adecvată depus la ACPM este însoțit de lista organizațiilor/instituțiilor/specialiștilor implicați în furnizarea informațiilor privind speciile și habitatele de interes comunitar afectate de implementarea PP, cu detalii despre aceștia (experiență, activitatea în domeniu, CV-urile persoanelor implicate etc.).

ANEXA NR. 2B: LISTA DE CONTROL PENTRU ANALIZA CALITĂȚII STUDIULUI DE EVALUARE ADECVATĂ

Criterii pentru analiză	Calificativul	Comentarii
-------------------------	---------------	------------

ETAPA STUDIULUI DE EVALUARE ADECVATĂ

SECȚIUNEA 1: Obiectivele PP

1. Scopurile/Obiectivele PP au fost integral explicate?		
2. Au fost furnizate planuri, diagrame și hărți prin care se identifică locația exactă a PP?		

3. Există informații în documentație despre dimensiunea, scara, suprafața și utilizarea/gradul de acoperire a terenului de către PP?		
4. Documentația oferă detalii privind modificările fizice ce decurg din PP (din excavare, consolidare, dragare etc.) și care vor avea loc pe durata diferitelor etape de implementare a PP?		
5. Sunt descrise resurse naturale necesare pentru construcție/funcționare și dezafectare ale PP (resursele de apă, materialele de construcție și prezența umană)?		
6. Resursele naturale necesare pentru implementarea PP vor fi utilizate din cadrul ariei naturale protejate?		
7. Prezintă eșalonarea perioadei de implementare a PP: durata construcției, funcționării, dezafectării PP etc.?		
8. Prezintă activitățile care vor fi generate ca rezultat al implementării PP?		
9. Prezintă modalitățile de eliminare a deșeurilor care rezultă sau alte reziduuri (inclusiv cantități) și modul lor de evacuare/eliminare?		
10. Descrie serviciile suplimentare solicitate de implementarea PP (relocări de conducte, rețele electrice etc., locația lor și modalitatea de construcție)?		
11. Există hărți care să prezinte la nivelul fiecărei ANPIC toate intervențiile/ activitățile proiectului (corelat cu metodologia de identificare a siturilor potențial afectate)		
criterii suplimentare, după caz		
Calificativ general, secțiunea 1		

- SECȚIUNEA 2: Efectele cumulative

1. Au fost identificate toate PP care pot avea, singure sau în combinație cu alte PP, impact negativ semnificativ asupra siturilor Natura 2000?		
2. Au fost stabilite limitele în interiorul cărora se va face analiza efectelor cumulate?		
3. A fost stabilită scara de timp pentru care au fost luate în considerație efectele cumulative?		
4. Au fost identificate căile posibile de cumulare a impacturilor?		

5. Au fost identificate și cuantificate toate efectele manifestate?		
6. Există hărți cu zonele de manifestare a efectelor?		
7. A fost realizată o analiză a presiunilor și amenințărilor identificate în planurile de management corelată cu efectele identificate ale PP- ului?		
Criteria suplimentare, după caz		
Calificativ general, secțiunea 2		

- SECȚIUNEA 3: Descrierea sitului Natura 2000

1. Prezintă date privind aria naturală protejată de interes comunitar: suprafața, tipuri de ecosisteme, tipuri de habitate și speciile care pot fi afectate prin implementarea PP etc.?		
2. Prezintă date despre localizarea habitatului/ speciei afectate de PP: mărimea populației (acolo unde este cazul: pasaj, cuibărire, iernare etc), suprafața habitatului (de hrănire, reproducere, cuibărire, unde este cazul)?		
3. Este prezentată analiza amplasării ANPIC față de coridoarele ecologice și corpurile de apă?		
4. Este prezentată starea de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar?		
5. Prezintă date privind structura și dinamica populațiilor de specii afectate (evoluția numerică a populației în cadrul ANPIC, procentul estimativ al populației unei specii afectate de implementarea PP, ex.suprafața habitatului este suficient de mare pentru a asigura menținerea speciei pe termen lung)?		
6. Există prezentat și descrise relațiile structurale și funcționale care creează și mențin integritatea ariei naturale protejate de interes comunitar?		
7. Prezintă obiectivele specifice de conservare a ANPIC, acolo unde au fost stabilite prin planuri de management sau elaborate de ANANP?		
8. Au fost prezentate evoluții/schimbări care se pot produce în viitor asupra ANPIC ținând cont de impactul PP și de amenințări?		

9. Prezintă măsurile de conservare planificate care au potențialul de a influența statutul ariei naturale protejate de importanță comunitară în viitor?		
10. Descrie metodele specifice de teren folosite pentru culegerea informațiilor privind speciile și habitatele de importanță comunitară afectate?		
11. Precizează organizațiile/instituțiile/specialiști implicate/implicați în obținerea informațiilor privind speciile și habitatele de importanță comunitară afectate de implementarea PP, inclusiv detalii despre acestea/aceștia (experiență, activitatea în domeniu, CV-urile persoanelor implicate etc.)?		
Criterii suplimentare, după caz		
Calificativ general, secțiunea 3		

- SECȚIUNEA 4: Evaluarea inițială în procedura de evaluare

1. A fost identificată localizarea proiectului în raport cu ANPIC potențial afectate de proiect?		
2. Au fost identificate măsurile restrictive prevăzute în planurile de management?		
Criterii suplimentare, după caz		
Calificativ general, secțiunea 4		

- SECȚIUNEA 5: Încadrarea în procedura de evaluare

1. Dacă au fost identificate impacturi potențiale semnificative, acestea au fost clar explicate?		
2. Au fost evidențiate metodologiile utilizate în procesul de încadrare?		
3. Se evidențiază clar în documentație că a fost luată în considerare posibilitatea impacturilor cumulate ale altor PP?		
Criterii suplimentare, după caz		
Calificativ general, secțiunea 5		

- SECȚIUNEA 6: Definirea domeniului în procedura de evaluare

1. Dacă au fost identificate impacturi potențiale semnificative, acestea au fost clar explicate?		
2. Au fost evidențiate metodologiile utilizate în procesul de încadrare?		
3. Se evidențiază clar în documentație că a fost luată în considerare posibilitatea impacturilor cumulate ale altor PP?		
Criteria suplimentare, după caz		
Calificativ general, secțiunea 6		

- SECȚIUNEA 7: Evaluarea impactului

1. Metodele de evaluare și predicție sunt clar explicate, iar sursele de informație specificate sunt pe deplin justificate?		
2. Efectele PP asupra obiectivelor de conservare a ariei naturale protejate sunt în totalitate explicate?		
3. Orice pierdere din suprafața ariei naturale protejate sau reducerea efectivelor populației speciei este cuantificată și evaluată sub raportul impactului asupra obiectivelor de conservare a ariei naturale protejate și asupra habitatelor și speciilor?		
4. Impacturi probabile asupra ariei naturale protejate datorită perturbării, degradării, fragmentării și modificărilor chimice etc. sunt pe deplin evaluate și explicate?		
5. A fost identificat și evaluat impactul asupra integrității ariei naturale protejate de importanță comunitară, ținându-se cont de structura, funcțiile ecologice și obiectivele de conservare, precum și de vulnerabilitatea acestora la modificări?		
6. A fost identificat și evaluat impactul direct și indirect?		
7. A fost identificat și analizat impactul pe termen scurt sau lung?		
8. A fost identificat și evaluat impactul din faza de construcție, de operare și de dezafectare?		
9. Au fost identificate PP care pot provoca, în combinație cu alte PP, impact cumulativ asupra ariei naturale protejate de importanță comunitară?		

10. A fost evaluat impactul cumulativ?		
11. Au fost stabilite limitele în interiorul cărora vor fi identificate impacturile cumulative?		
12. A fost stabilită scara de timp pentru care au fost luate în considerare impacturile cumulative?		
13. Au fost identificate căile posibile de cumulare a impacturilor?		
14. Au fost analizați indicatorii-cheie cuantificabili pe baza cărora a fost evaluată semnificația impactului?		
Criteria suplimentare, după caz		
Calificativ general, secțiunea 7		

- SECȚIUNEA 8: Măsurile de reducere a impactului

1. Se evidențiază clar că măsurile de reducere pot fi asigurate pe termen scurt, mediu și lung prin mecanisme legislative și financiare?		
2. Au fost identificate și descrise măsurile de reducere care vor fi implementate pentru fiecare specie și/sau tip de habitat afectat de PP și modul în care acestea vor reduce/elimina impactul semnificativ asupra integrității ANPIC?		
3. A fost evaluat impactul cauzat de PP, fără a lua în considerare măsurile de reducere a impactului?		
4. A fost evaluat impactul rezidual cauzat de PP după implementarea măsurilor de reducere a impactului?		
5. A fost evaluat impactul cumulativ cauzat de PP, fără a lua în considerare măsurile de reducere a impactului?		
6. A fost evaluat impactul cumulativ rezidual cauzat de PP, după implementarea măsurilor de reducere a impactului?		
7. Au fost identificate și descrise măsurile de reducere a impactului?		
8. Există calendarul implementării și monitorizării măsurilor de reducere a impactului?		
9. Este specificată persoana juridică sau fizică responsabilă de implementarea măsurilor de reducere a impactului?		
Criteria suplimentare, dacă este nevoie		
Calificativ general, secțiunea 8		

- SECȚIUNEA 9: Soluții alternative

1. Au fost identificate toate soluțiile alternative fezabile?		
2. A fost evaluată integral în mod distinct fiecare soluție alternativă identificată?		
3. Alternativele identificate au fost revizuite și evaluate?		
4. Analiza și evaluarea alternativelor de implementare a PP s-au făcut luându-se în considerare structura, funcțiile, obiectivele de conservare și statutul ariei naturale protejate de importanță comunitară?		
5. Dintre soluțiile alternative evaluate, alternativa propusă pentru aprobare este cea care afectează cel mai puțin habitatele, speciile și integritatea ariei naturale protejate de importanță comunitară?		
6. Orice constatare care avansează ideea că nu există soluții alternative este pe deplin explicată și justificată?		
criterii suplimentare, după caz		
Calificativ general, secțiunea 9		

- SECȚIUNEA 10: Motive imperative de interes public major

1. Există motive imperative de interes public major, inclusiv cele de natură socială și economică, care să justifice implementarea PP într-o variantă care nu reduce semnificativ impactul?		
2. Motivele care au stat la baza implementării PP conform art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, au fost pe deplin explicate și argumentate?		
criterii suplimentare, după caz		
Calificativ general, secțiunea 10		

ETAPA MĂSURILOR COMPENSATORII

- SECȚIUNEA 11: Măsuri compensatorii

1. Este explicată natura măsurilor compensatorii în detaliu?		
2. Măsurile compensatorii au fost în întregime evaluate în ceea ce privește capacitatea lor de a asigura coerența rețelei ecologice Natura 2000?		
3. Măsurile compensatorii sunt fezabile din punct de vedere financiar și tehnic?		
4. Reiese din studiu responsabilitatea implementării măsurilor compensatorii?		
5. Măsurile compensatorii constituie obiectul unui plan de implementare care include în mod explicit obiectivele și regimul de monitoring și management?		
6. Se specifică că, în cazul în care în cadrul activității de monitorizare a implementării măsurilor compensatorii apar elemente noi care nu au fost luate în calcul inițial, vor fi întreprinse acțiuni care să remedieze aceste aspecte?		
Criterii suplimentare, după caz		
Calificativ general, secțiunea 11		
Calificativul general al calității studiului de evaluare		

ANEXA 3

FORMULAR PENTRU TRANSMITEREA DE INFORMAȚII CĂTRE COMISIA EUROPEANĂ ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 6 ALINEATUL (4) DIN DIRECTIVA HABITATE

Stat membru:

Data:

**Informații transmise Comisiei Europene în conformitate cu articolul 6 din Directiva
Habitate (92/43/CEE)**

Informații transmise Comisiei Europene în conformitate cu articolul 6 din Directiva Habitate
(92/43/CEE)

Documente trimise pentru: informare aviz
[articolul 6 alineatul (4) [articolul 6 alineatul
(4) [articolul 6 alineatul
primul paragraf] al doilea paragraf]

Autoritatea națională competentă:

Adresă:

Persoana de contact:

Tel., fax, e-mail:

Conține notificarea informații sensibile? Dacă da, vă rugăm să le precizați și să le justificați.

1. PLAN SAU PROIECT

Denumirea planului/proiectului:

Promovat de:

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

Rezumatul planului sau proiectului care are efecte asupra sitului:

Descrierea și localizarea elementelor și acțiunilor aferente proiectului care au efecte potențiale și identificarea zonelor afectate (a se include hărți):

2. EVALUAREA EFECTELOR SEMNIFICATIVE¹

Denumirea și codul de sitului/siturilor Natura 2000 afectate:

Acest sit este:

- APS în temeiul Directivei Păsări
- SIC/ASC în temeiul Directivei Habitate
- găzduiește un habitat prioritar/o specie prioritară
- sunt afectate habitate/specii prioritare

Obiectivele de conservare a sitului și elementele-cheie care contribuie la integritatea sitului: Habitatele și speciile care vor fi afectate în mod negativ (de exemplu, a se indica reprezentativitatea lor, dacă este cazul, stadiul lor de conservare în conformitate cu articolul 17 la nivel național și biogeografic și gradul de izolare, rolurile și funcțiile acestora în cadrul sitului în cauză).

Importanța sitului pentru habitatele și speciile care vor fi afectate (de exemplu, a se explica rolul sitului în cadrul regiunii naționale și biogeografice, precum și pentru coerența rețelei Natura 2000).

Descrierea efectelor semnificative preconizate (pierdere, deteriorare, perturbare, efecte directe și indirecte etc.); amploarea efectelor (suprafața habitatului și numărul de specii sau

¹ N.B.: Atenția trebuie să se axeze pe eventualele efecte semnificative asupra habitatelor și speciilor pentru care a fost propus situl pentru rețeaua Natura 2000. A se include toate informațiile care pot fi relevante pentru fiecare caz, în funcție de efectele identificate pentru speciile și habitatele afectate.

zonele de producere afectate de proiect); importanța și amploarea (de exemplu, având în vedere zona sau populația afectată în raport cu suprafața și populația totală de pe teritoriul sitului și, eventual, din țară) și localizarea (a se include hărți).

Efectele cumulative potențiale și alte efecte care ar putea apărea în urma acțiunii combinate a planului sau proiectului în curs de evaluare și a altor planuri sau proiecte.

Măsuri de reducere incluse în proiect (a se indica modul în care acestea vor fi aplicate și modul în care acestea vor evita sau reduce efectele semnificative asupra sitului).

3. SOLUȚII ALTERNATIVE

Identificarea și descrierea posibilelor soluții alternative, inclusiv opțiunea zero (a se indica modul în care acestea au fost identificate, procedura, metodele)

Evaluarea alternativelor luate în considerare și justificarea alternativei alese (motivele pentru care autoritățile naționale competente au ajuns la concluzia că nu există soluții alternative)

4. MOTIVE CRUCIALE DE INTERES PUBLIC MAJOR

Motive pentru realizarea acestui plan sau proiect, în pofida efectelor sale semnificative

Motive cruciale de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic (în absența habitatelor/speciilor prioritare) :

- sănătate umană
- siguranță publică
- consecințe benefice de importanță majoră pentru mediu
- alte motive cruciale de interes public major

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

Descrierea și justificarea motivelor și de ce acestea sunt cruciale:

5. MĂSURILE COMPENSATORII²

Obiective, caracteristici-țintă (habitate și specii) și procese/funcții ecologice de compensat (motive, de ce aceste măsuri sunt adecvate pentru a compensa efectele semnificative)

Amplourea măsurilor compensatorii (suprafețe, numărul de indivizi)

Identificarea și localizarea zonelor de compensare (a se include hărți)

Fostul statut și condițiile în zonele de compensare (habitatele existente și statutul acestora, tipul de teren, utilizările existente ale terenurilor etc.)

Rezultate preconizate și explicația modului în care măsurile propuse vor compensa efectele semnificative asupra integrității sitului și vor permite conservarea coerenței rețelei Natura 2000.

Calendar pentru punerea în aplicare a măsurilor compensatorii (inclusiv aplicarea pe termen lung), indicând data la care vor fi obținute rezultatele estimate.

Metode și tehnici propuse pentru punerea în aplicare a măsurilor compensatorii, evaluarea fezabilității acestora și posibila lor eficacitate

Costurile și finanțarea măsurilor compensatorii propuse

Responsabilitățile pentru punerea în aplicare a măsurilor compensatorii

² Poate fi necesar un nivel diferit de detaliere, în funcție de faptul dacă notificarea este prezentată spre informare sau în vederea emiterii unui aviz.

Monitorizarea măsurilor compensatorii, în cazul în care sunt avute în vedere (de exemplu, în cazul în care există incertitudini cu privire la eficacitatea măsurilor), evaluarea rezultatelor și acțiunile ulterioare

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

5. STUDII DE CAZ IDENTIFICATE LA NIVEL EUROPEAN PRIVIND EVALUARE ADECVATĂ A PLANURILOR/ PROIECTELOR

1. Italia. Orientările naționale privind evaluările efectuate în conformitate cu articolul 6 alineatele (3) și (4) din Directiva Habitate

Italia a elaborat orientări naționale care descriu procedurile privind evaluarea inițială, evaluarea adecvată și punerea în aplicare a derogărilor (măsurile compensatorii), în conformitate cu articolul 6 alineatele (3)-(4) din Directiva Habitate.

Documentul a fost elaborat de un grup de lucru format din reprezentanți ai autorităților naționale și regionale și ai administrațiilor publice competente în domeniul evaluării impactului.

Orientările vizează armonizarea la nivel național a punerii în aplicare a articolului 6 alineatele (3)-(4). Acestea promovează includerea în procedură a planurilor, programelor, proiectelor, intervențiilor și activităților (P/P/P/I/A), nu numai a planurilor și proiectelor. Este prevăzut un „format al evaluării inițiale” pentru a asigura o abordare uniformă în această etapă și utilizarea unor criterii de evaluare standard la nivel național. De asemenea, a fost elaborat un format necesar a fi completat de către titular” pentru prezentarea informațiilor relevante privind P/P/P/I/A.

În ceea ce privește evaluarea adecvată, orientările conțin specificații detaliate privind conținutul și informațiile care trebuie avute în vedere, dispoziții și elemente specifice pentru studiu și pentru analiza calitativă și cantitativă a importanței efectelor asupra siturilor Natura 2000.

În ceea ce privește derogarea în temeiul articolului 6 alineatul (4), orientările abordează evaluarea soluțiilor alternative **într-un capitol special**. Această decizie a fost luată după ce s-a constatat că în practică evaluarea soluțiilor alternative este formală, deși se consideră că, în cadrul unei evaluări adecvate, aceasta ar trebui să ofere, de asemenea, posibilitatea de a direcționa propunerea către soluții cu un impact mai redus asupra obiectivelor de conservare.

Orientările detaliază criteriile de verificare a motivelor cruciale de interes public major, metodele de identificare și punere în aplicare a măsurilor compensatorii adecvate, precum

și clarificări referitoare la verificarea acestora și la procesul de notificare către Comisia Europeană prin completarea formularului corespunzător.

În ceea ce privește măsurile compensatorii, sunt propuse rapoarte minime de compensare: rată de 2: 1 pentru habitatele prioritare și/sau speciile de interes comunitar (valabil și pentru habitatele speciilor prioritare); rată de 1,5: 1 pentru habitatele și/sau speciile de interes comunitar (valabil și pentru habitatele speciilor); rată de 1: 1 pentru habitate, specii sau habitate de specii suplimentare.

2. Planificarea autostrăzilor în Austria - Evaluarea inițială și evaluarea adecvată

Planificarea autostrăzilor în Austria urmează trei faze diferite ale proiectului, care determină necesitatea unei evaluări adecvate în mod interactiv.

Faza 1: identifică zonele potențial cu impact din aria care face obiectul investigației, pentru a exclude coridoarele sau zonele cu importanță ecologică deosebită care ar putea constitui motivul neavizării proiectului. Se acordă o atenție deosebită siturilor rețeaua Natura 2000. Rezultatele fazei 1 reprezintă o selecție preliminară a variațiilor posibile ale proiectului și ale programului de colectare a datelor pentru faza 2. Cerința de efectuare a unei evaluări adecvate este recunoscută în mod normal în această etapă.

Faza 2: identifică sensibilitatea habitatelor și a speciilor în diferitele alternative posibile ale proiectului și estimează posibilele efecte cauzate de proiect asupra acestora. În conformitate cu cerințele naționale interne (Reglementări privind planificarea, construcția și întreținerea drumurilor), în această fază sunt necesare colectări de date detaliate pentru realizarea studiului de evaluare adecvată. Aceasta urmărește să garanteze luarea în considerare cât mai curând posibil a speciilor și habitatelor de interes comunitar. La sfârșitul acestei faze, se alege o alternativă posibilă a proiectului.

Faza 3: cuprinde planificarea procedurilor de aprobare. Efectele potențiale ale alternativei alese asupra mediului sunt specificate mai în detaliu, iar posibilele efecte negative sunt reduse/ eliminate prin măsuri corespunzătoare. Obiectivul acestei abordări este a de avea un proiect fără impact sau cu impact cât mai redus asupra obiectivelor de conservare ale sitului sau asupra speciilor protejate, care poate fi aprobat din punct de vedere juridic.

Avantajele unei evaluări inițiale sunt recunoașterea în timp util a procedurilor juridice necesare, în acest caz a unei evaluări adecvate sau - în alte cazuri - a unei proceduri de

derogare (măsuri compensatorii). Riscurile procedurale sunt astfel recunoscute suficient de devreme, iar strategiile de evitare pot fi puse în aplicare.

Pentru localizarea potențialelor zone cu impact, se utilizează formularele-standard ale siturilor Natura 2000, împreună cu datele din atlasul național al păsărilor aflate în perioada de reproducere și studiile regionale și locale referitoare la habitate (în măsura în care acestea sunt disponibile și actuale). Evaluarea situației actuale și a efectelor posibile are, de asemenea, în vedere listele roșii (la nivel național sau provincial), datele din raportul prevăzut la articolul 17, reglementările naționale și provinciale privind speciile protejate la nivel național și alte date disponibile în regiune. Pot fi utilizate date de monitorizare suplimentare, în cazul în care sunt disponibile, de exemplu, din proiecte de conservare a speciilor sau din proiecte LIFE implementate în regiune.

CONCLUZII PRIVIND CAZURI REPREZENTATIVE DIN JURISPRUDENȚA CJUE PRIVIND PROCEDURA ADECVATĂ

Se poate constata faptul că ambele state membre, atât Italia cât și Austria, au o abordare precaută în ceea ce privește implementarea articolului 6(3) și 6(4), acordând o atenție deosebită întregii proceduri prin identificarea de soluții practice acolo unde s-a considerat necesar. O atenție deosebită este acordată de ambele state etapei de analiză inițială, fapt care se traduce în practică prin ușurarea întregii proceduri de evaluare adecvată, prin identificarea problemelor care ar putea apărea ulterior: de exemplu identificarea zonelor cu potențial impact semnificativ care ar putea duce la oprirea avizării proiectului.

6. RECOMANDĂRI PRIVIND APLICAREA PROCEDURII DE EVALUARE ADECVATĂ

În baza jurisprudenței CJUE, a experienței echipei de proiect, precum și a propunerilor participanților la grupurile de lucru, propunem următoarele recomandări privind procedura de evaluare adecvată:

1. Având în vedere bunele practici ale statelor membre prezentate anterior (Italia și Austria), precum și a propunerilor rezultate în grupurile de lucru, propunem introducerea a 2 noi etape ale procedurii de evaluare adecvată, respectiv etapa de evaluare inițială (aplicabilă doar proiectelor) și etapa de definire a domeniului evaluării. Prin introducerea acestei ultime etape se realizează și corelarea cu procedurile EIA și SEA.
2. În baza noii abordări a Comisiei Europene, stipulată în Ghidul Evaluarea planurilor și proiectelor în relație cu Natura 2000- Ghid metodologic privind articolul 6(3) și 6(4) al Directivei Habitate 92/42/CEE propunem ca procedura de evaluare adecvată să fie realizată în baza obiectivelor specifice de conservare, încă din etapa de încadrare. Această abordare va elimina termenul de *vecinătate* deoarece vor fi luate în analiză, în funcție de tipul de PP, toate siturile Natura 2000 posibil afectate, indiferent de locația PP-ului (în interiorul sau în afara sitului).
3. Propunem clarificări atât de elaborare a documentelor necesare fiecărei etape, cât și de analiză a acestora. Acestea sunt precizate în cadrul fiecărei etape în Ghidul metodologic și dezvoltate/ detaliate în ghidul metodologic specific.